

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, zast. Mgr. Tomášem Zlesákem, advokátem, se sídlem Revoluční 1, Praha 1, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2010, č. j. 2 Ad 31/2010 – 46,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Úřad práce hlavního města Prahy, pracoviště státní sociální podpory v Praze 12 (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 26. 11. 2009, č. j. 3500/9/ALA-1/1, zamítl žádost žalobkyně o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 9. 1999.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 2. 2010, č. j. MHMP – 1081101/09, podle § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), zrušil uvedené rozhodnutí úřadu práce a věc mu vrátil k novému projednání. Konstatoval, že v originálu

rozhodnutí úřadu práce je datum 1. 9. 2009 rukou opraveno na 1. 9. 1999, a tím se stává rozhodnutí nepřezkoumatelné. Poukázal na § 70 správního řádu, podle něhož opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením provede správní orgán, který rozhodnutí vydal. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá o tom správní orgán opravné rozhodnutí. Právo podat odvolání proti opravnému usnesení anebo opravnému rozhodnutí má pouze účastník, který jím může být přímo dotčen. Z výše uvedených důvodů žalovaný rozhodnutí úřadu práce zrušil a věc mu vrátil k novému projednání.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 21. 5. 2010, č. j. 2 Ad 31/2010 - 28, žalobkyni ustanovil zástupkyni Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátku.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 2. 12. 2010, č. j. 2 Ad 31/2010 - 46, žalobu odmítl, rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a ustanovené zástupkyni přiznal odměnu za zastupování ve výši 800 Kč. V odůvodnění soud uvedl, že oprava data 1. 9. 2009 na 1. 9. 1999 byla úřadem práce provedena v záhlaví jeho rozhodnutí, a nemusí proto o této opravě vydávat podle § 70 správního řádu opravné usnesení. Opravu mohl provést jiným způsobem, například přepisem chybného data v záhlaví rozhodnutí. Tímto způsobem úřad práce postupoval a námitku žalobkyně považoval soud v tomto směru za lichou. K námitce, že se žalovaný v rozhodnutí, jímž zrušil rozhodnutí úřadu práce pro nepřezkoumatelnost, měl vyjádřit k tomu, zda úvahy, jakými se správní orgán při svém rozhodování řídil, jsou nebo nejsou správné a z jakých důvodů, soud uvedl, že žaloba směřuje jen proti důvodům rozhodnutí, a je tak podle § 68 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen. „s. ř. s.“), nepřípustná, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. d) téhož zákona odmítl.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s. Byla toho názoru, že soud měl o meritu věci rozhodnout až po konání jednání, neboť s rozhodnutím bez jednání nevyslovila souhlas a ani nebyly splněny podmínky § 51 odst. 1 s. ř. s. Dále uvedla, že její žaloba nesměřovala jen proti důvodům rozhodnutí, ale proti rozhodnutí žalovaného jako celku. Její žaloba tak nebyla nepřípustná podle § 68 písm. d) s. ř. s. a neměla být odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Navrhovala, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, *„je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené*

nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu.“ V dalším rozsudku ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, který je taktéž dostupný na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud dovodil, že „*odmítl-li krajský soud žalobu jako neprojednatelnou [...] a nezabýval se jí věcně, přezkoumává Nejvyšší správní soud v kasačním řízení jen to, zda krajský soud správně posoudil nesplnění procesních podmínek; věcný obsah žaloby přezkoumávat nemůže.*“ Nejvyšší správní soud tedy mohl v tomto řízení posoudit pouze splnění zákonných podmínek pro odmítnutí žaloby Městským soudem v Praze.

K námitce, že napadené usnesení Městského soudu v Praze bylo vydáno bez jednání, ačkoliv stěžovatelka s rozhodnutím bez jednání nesouhlasila, Nejvyšší správní soud odkazuje na obecnou zásadu prostupující napříč všemi procesními odvětvími, podle níž jednání soudu je určeno k projednání a rozhodnutí věci samé. Tato zásada má konkrétní odraz i v § 49 odst. 1, § 51 odst. 1 ve vazbě na § 53 odst. 1 s. ř. s. Jestliže tedy v projednávané věci bylo napadeno usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta žaloba z procesních důvodů (tzn. soud nerozhodoval ve věci samé), nelze v nenařízení jednání soudem spatřovat tvrzenou nezákonnost. Smyslem jednání před soudem je totiž především dokazování a v jeho rámci má být věc úplně, spravedlivě a bez průtahů projednána a také rozhodnuta. Tento smysl soudního jednání však zjevně není dán tam, kde podaný návrh procesně neobstojí a soud jej odmítne pro chybějící podmínky řízení, aniž by musel o těchto rozhodných skutečnostech vést dokazování. Tato námitka tedy není důvodná.

V projednávané věci žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 2. 2010, č. j. MHMP – 1081101/09, podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušil rozhodnutí úřadu práce a věc mu vrátil k novému projednání. Žalovaný v jeho odůvodnění uvedl, že oprava údaje ve výroku rozhodnutí úřadu práce byla provedena, aniž by o této opravě úřad práce vydal opravné rozhodnutí, jak vyžaduje § 70 správního řádu, a považoval tak rozhodnutí úřadu práce za nepřezkoumatelné.

V posuzované věci jde tedy o rozhodnutí odvolacího správního orgánu, vůči němuž obecně nejsou přípustné řádné opravné prostředky, nicméně věc nadále zůstává na úrovni veřejné správy, neboť tímto rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušeno a věc mu byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí. O věci tak bude znovu rozhodovat správní orgán prvního stupně. Proti novému rozhodnutí úřadu práce posléze připadá v úvahu uplatnění řádných opravných prostředků. Rozhodnutí odvolacího správního orgánu proto nenaplňuje materiální znaky rozhodnutí uvedené § 65 odst. 1 s. ř. s., čímž postrádá hmotněprávní důsledky na sféru veřejných subjektivních práv a povinností, kterým podle § 2 s. ř. s. poskytují soudy ve správním soudnictví ochranu (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2005, č. j. 5 As 35/2004 - 56, dostupný na www.nssoud.cz). Podle ustálené judikatury (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 1 Afs 147/2005 - 107, publikovaný pod č. 923/2006 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) „*pojem „rozhodnutí“ ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. je třeba chápat v materiálním smyslu jako jakýkoliv individuální právní akt vydaný orgánem veřejné moci z pozice jeho vrchnostenského postavení.*“ Není tedy podstatné, jak je příslušné rozhodnutí označeno (rozhodnutí, usnesení, rozsudek, jmenování, výměr, příkaz atd.), nýbrž podstatná je skutečnost, že orgán veřejné moci tímto svým aktem autoritativně a pravomocně zasáhl do právní sféry fyzické nebo právnické osoby, tj. tímto

rozhodnutím došlo ke vzniku, změně nebo zániku jejich oprávnění a povinností. K takovému zásahu do právní sféry stěžovatelky napadeným rozhodnutím žalovaného nedošlo. Přestože je tedy úkon žalovaného označen jako „rozhodnutí“, nesplňuje jeho znaky po stránce materiální, neboť nezasahovalo do veřejných subjektivních práv a povinností, protože jím nebylo o věci rozhodnuto meritorně a konečným způsobem. Nebyly tak splněny podmínky uvedené v § 5 s. ř. s., v nichž je vyjádřena zásada subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. V takovém případě je třeba postupovat podle § 70 písm. a) s. ř. s., podle něhož jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

Nelze tedy souhlasit se závěrem Městského soudu v Praze, že žaloba byla nepřípustná proto, že směřovala jen proti důvodům rozhodnutí [§ 68 písm. d) s. ř. s.], ale proto, že se jí stěžovatelka domáhala přezkoumání úkonů, jež jsou ze soudního přezkumu vyloučeny, neboť se nejednalo o rozhodnutí v materiálním smyslu [§ 68 písm. e), § 70 písm. a) s. ř. s.]. Nejvyšší správní soud však zdůrazňuje, že i existence kompetenční výluky zakotvené v § 70 písm. a) s. ř. s. je důvodem pro odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Městský soud v Praze tedy nepochybil, pokud žalobu odmítl.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušeno pro nepřezkoumatelnost a věc byla vrácena tomuto orgánu k novému projednání a rozhodnutí, je vyloučeno z přezkumu soudů ve správním soudnictví, neboť takovým rozhodnutím nebylo o věci rozhodnuto konečným způsobem. Návrh, kterým se stěžovatelka domáhá přezkumu tohoto rozhodnutí, je nepřípustný, a soud prvního stupně jej proto podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. právem odmítl.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť stěžovatelka ve věci úspěšná nebyla a žalovanému náklady, které by přesahovaly rámec jeho běžné úřední činnosti, nevznikly.

Stěžovatelce byla ustanovena zástupkyně z řad advokátů, Mgr. Dagmar Rezková Dřímalová; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni stěžovatelky byla přiznána odměna a náhrada hotových výdajů za řízení o kasační stížnosti v celkové částce 800 Kč [za jeden úkon právní služby ve výši 500 Kč spočívající v písemném podání soudu ve věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 2 a § 7 bod 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a jeden režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 800 Kč]. Zástupkyni stěžovatelky tedy bude vyplacena částka ve výši 800 Kč z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. června 2011

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu